

Europos Parlamento Pirmininkė Roberta Metsola
Europos Vadovų Taryba
2023 m. birželio 29 d.

Įvykiai Rusijoje sukėlė nemažai klausimų, susijusių su jos vidaus dinamika ir jos sistemų nestabilumu, ir taip pat, kaip tai atsilieps invazijai į Ukrainą ir Europos saugumui apskritai.

Solidarumas su Ukraina turi išlikti vienu svarbiausių mūsų darbotvarkės klausimų. Jis tiek pat gyvybiškai svarbus Ukrainai kaip ir Europai. Turime išlikti tvirti, net jei ateinančiais mėnesiais Ukrainai bus sunkiau.

Šiuo atžvilgiu palankiai vertinu praėjusią savaitę paskelbtą 11-ąją sankcijų paketą ir papildomą 50 mlrd. EUR paramą remonto, atkūrimo ir atstatymo darbams Ukrainoje.

Turime dėti daugiau pastangų, o tai reiškia, kad turime vykdyti savo pažadus pradėti derybas dėl Ukrainos narystės ES. Jos atsidavimas ir didžiulės pastangos siekiant reformų, be kita ko, siekiant įvykdyti reikalavimus dėl ES šalies kandidatės statuso, kelia susižavėjimą. Turime būti pasirengę pereiti į kitą derybų dėl narystės etapą, kai jau bus pakankamai įvykdyti reformų kriterijai, ir tikiuosi, kad tai įvyks kuo greičiau.

Mūsų naujos saugumo ir gynybos politikos pagrindas turi būti mūsų su gynyba susijusios pramoninės bazės stiprinimas, inovacijų gerinimas, priklausomybės mažinimas, savarankiškumo didinimas ir pasitikėjimo stiprinimas. Šią savaitę pasiektas politinis susitarimas dėl bendrų viešųjų pirkimų gynybos srityje padės valstybėms narėms atkurti savo gynybos poreikius ir būti sąveikesnėmis. Jis taip pat padės ukrainiečiams, kurie tikisi, kad bus pristatyti ginklai ir šaudmenys.

Pažanga derybose dėl Akto dėl paramos šaudmenų gamybai (ASAP) taip pat teikia vilčių ir atsižvelgiant į tai, kad Parlamentas prieš mėnesį priėmė savo poziciją, esu įsitikinusi, kad per ateinančias savaites pasieksime politinį susitarimą.

Kartu užtikrinsime, kad pasiūla atitiktų paklausą. Kad darbai atitiktų kalbas. Mes tęsime duotus pažadus.

Dabar turime sukurti naują saugumo ir gynybos struktūrą, pagal kurią užtikrinsime, kad ES ir NATO galėtų viena kitą papildyti nedubliuodamos veiklos ir nesudarydamos įspūdžio, kad konkuruoja.

Taip pat turime pasiekti rezultatų migracijos srityje. Tai skubu. Praėjusią savaitę Viduržemio jūra, kuri virsta tikromis kapinėmis, pasiglemžė dar 300 gyvybių, ir daugelis žuvusiųjų amžinai liks neatpažinti. Tai dar 300 sudužusių svajonių. Dar 300 amžiams sugriautų šeimų.

Tačiau yra sričių, kuriose padarėme didelę pažangą. Europos Parlamentas yra pasirengęs konstruktyviai dirbti, kad iki šios kadencijos pabaigos būtų rastas sprendimas, kaip užtikrinti valstybinių sienų paisymą, kaip sąžiningai elgtis su tais, kuriems reikia apsaugos, ir griežtai su tais, kuriems ji nepriklauso, ir kad būtų išardytas pažeidžiamiausias asmenis išnaudojančių nelegalių vedlių verslo modelis. Taisyklės turi nustatyti mūsų įstatymai ir teisinė sistema, o ne prekybos žmonėmis tinklai. Kuo ilgiau lauksime, tuo stipresni tie tinklai darysis ir dar daugiau žmonių žus. FRONTEX šioje srityje atlieka svarbų ir lemiamą vaidmenį.

Taip pat negalime ignoruoti šio klausimo išorės aspekto. Mes užimame poziciją, suteikiančią mums galimybę investuoti ir glaudžiau bendradarbiauti su Afrikos šalimis. Tačiau neturėtume dar kartą pakartoti senos klaidos ir su Afrikos šalimis kalbėtis vien tik apie migraciją. Turime strategiškai bendradarbiauti investicijų ir bendrų projektų srityje ir tai daryti kaip partneriai. Turime ne kalbėti, o kalbėtis, ir suprasti, kad jei iš Afrikos šalių pasitrauksime, jos paprasčiausiai ims ieškoti kitų partnerių.

Turime iš naujo įvertinti bendravimo būdą visame pasaulyje ir rasti naują pusiausvyrą politiniuose ir ekonominiuose santykiuose su pagrindiniais partneriais, Lotynų Amerikos demokratiškas valstybes atveju dėl svarbiausių žaliavų ir prekybos susitarimų, kurie yra labai svarbūs mūsų skaitmeninei ir žaliajai pertvarkai paspartinti.

Taip pat turime aktyviau bendradarbiauti su tokiais šalimis kaip Indija.

Europos Sąjunga yra trečia pagal dydį Indijos prekybos partnerė ir antra pagal dydį eksporto paskirties šalis. Su ja turime daug bendrų prioritetų, tokių kaip kova su klimato kaita, technologijos ir saugumas. Yra tiek daug galimybių, kurios dar neišnaudotos.

Europa yra įtakingiausia pasaulinė veikėja įgyvendinant tarptautinę priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo, energijos šaltinių įvairinimo ir kovos su klimato kaita darbotvarkę. Tai svarbu. Tačiau turime labiau sušvelninti visų šių sprendimų ekonominį ir socialinį poveikį. Turime geriau paaiškinti, kaip tai darome ir kodėl tai svarbu.

Žmonės turi pasitikėti procesu ir jis jiems turi būti pakeliamas. Turime labiau klausytis savo piliečių, įmonių bei jaunimo ir labiau įsiklausyti į jų poreikius. Turime būti toliaregiai, kad žmonės ir toliau mumis pasitikėtų.

Infliacija vis dar didelė ir nesitraukia. Namų ūkiai kenčia nuo realaus darbo užmokesčio mažėjimo. Europos Centrinis Bankas padeda spręsti šią problemą didindamas palūkanų normas, tačiau tai taip pat turi socialinių pasekmių, į kurias nereikėtų numoti ranka.

Todėl, jei norime rimtai įgyvendinti savo prioritetus ir išlikti patikimi, mums reikia tinkamo ES biudžeto.

Atėjo laikas nustatyti naujus nuosavus išteklius. Kadangi dabar gražiname „NextGenerationEU“ skolą, reikia rasti naujų pajamų šaltinių. Tai negali būti daroma ilgalaikės Sąjungos politikos ir programų sąskaita.

Todėl reikia pritaikyti mūsų ilgalaikį ES biudžetą, kad jis atitiktų dabartinę tikrovę. Neabejotina, kad nuo dabartinės daugiametės finansinės programos priėmimo 2020 m. pasaulis pasikeitė ir mes turime keistis kartu su juo. Daugelį metų raginame peržiūrėti DFP, ir Parlamentas yra pasirengęs atlikti savo vaidmenį. Tai, be kita ko, labai svarbu infrastruktūros projektams, kurie gali būti naudingi gynybai ir saugumui, pavyzdžiui, geležinkeliams, kurie tuo pačiu yra svarbūs karinio mobilumo maršrutai. Kai kuriems iš šių sprendimų reikalingas vienbalsiškumas ir mes visi turėsime atlikti tam tikrą vaidmenį.

Mūsų tikslas – užtikrinti, kad mūsų ekonomika būtų pasirengusi ateičiai. Taip pat rasti būdų, kad ES būtų stipresnė, nei buvo.

Rezultatų turime pasiekti per artimiausius mėnesius. Tačiau mums net dėl rinkimų datos susitarti pasirodė esą sudėtinga. Įprastinė data grindžiama 1979 m. realybe, kai Sąjungą sudarė tik devynios valstybės narės. Turime visi bendrai pasvarstyti, kaip tą datą nustatyti ateityje. Dabar diskutuojame dėl Parlamento sudėties – jūs gavote mūsų pasiūlymą dėl rinkimų įstatymo, tačiau rasti poziciją Taryboje pernelyg sunku. Iš ES praeities žinome, kad jei sustosime, prasidės stagnacija.

Turime pasiūlymą dėl Konvento, paremtą mūsų išsamia Konferencija dėl Europos ateities. Turime būti pasirengę plėtrai. Kol Moldova, Ukraina ir kitos Vakarų Balkanų šalys vykdo reformas ir ruošiasi, mes turime daryti tą patį.

Atėjo laikas kolektyviai keisti mąstymą. Daugelis jau nusprendė, kokią poziciją užims, vykstant šiems geopolitiniams pokyčiams. Mes turime būti pasirengę padaryti tą patį.

Ačiū.